

NEDERLANDS

HERNIEUW DE BIBLIOTHEKEN

Samenwerking Stimuleren voor Innovatie om de Uitdagingen van Bibliotheken in de 21e Eeuw aan te pakken

LibrarIN's eerste beleidsaanbevelingen
uit literatuuronderzoek

Auteurs

LUIS RUBALCABA
Universiteit van Alcalá

ERNESTO SOLANO
Universiteit van Alcalá

ELENA SILVESTRINI
The Lisbon Council

MARIEKE WILLEMS
The Lisbon Council

Deze LibrarIN-beleidsnota ontving waardevolle bijdragen van de leden van de LibrarIN-beleidswerkgroep: Viktoriya Ivanova (Directeur Universiteitsbibliotheek, Universiteit van Ruse "Angel Kanchev", Bulgarije), Katrīna Kukaine (Directeur Ontwikkeling bij de Nationale Bibliotheek van Letland en lid van het uitvoerend comité van het European Bureau of Library, Information and Documentation Associations (EBLIDA)), Felipe Leal (senior bibliothecaris bij Município de Oeiras, promovendus aan de Universiteit van Lissabon, School of Arts and Humanities) en Giuseppe Vitiello (senior adviseur bij Rete delle Reti).

Volg LibrarIN

librarin.eu

[company/librarin-project](https://www.linkedin.com/company/librarin-project)

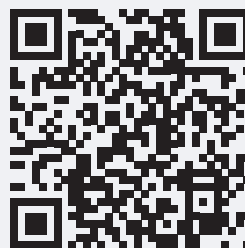
Contact voor beleidsnota:

marieke.willems@lisboncouncil.net

Beleidsnota #1 Teaser

Uitdagingen voor Bibliotheken in de 21e Eeuw

Bibliotheken zijn veel meer dan boekarchieven; het zijn culturele instellingen die een sleutelrol spelen in sociale inclusie en cohesie. Ze creëren een gevoel van verbondenheid, bouwen gedeelde identiteiten, bevorderen cultureel bewustzijn en historische reflectie, verbeteren het welzijn van mensen en dragen bij aan duurzame ontwikkeling en groei op alle niveaus. Bibliotheken als openbare diensten staan voor de Europese uitdagingen van de 21e eeuw. Ze moeten hoogwaardige openbare diensten leveren en een verbeterde capaciteit bieden om maatschappelijke uitdagingen aan te pakken, zoals voorzien in het New European Bauhaus, de EU Green Deal en de 2030-agenda van de Verenigde Naties voor duurzame ontwikkeling. Voor bibliotheken worden bij deze uitdagingen geconfronteerd met een groeiende vraag naar innovatieve oplossingen, zoals blijkt uit het huidige discours tussen wat burgers vragen en de reacties die deze instellingen bieden.

Download
de volledige
beleidsnota

Gefinancierd door
de Europese Unie

Dit project wordt gefinancierd door de Europese Unie onder subsidieovereenkomst ID 101061516. De informatie en opvattingen die in deze publicatie worden uiteengezet, zijn uitsluitend die van de auteur(s) en weerspiegelen niet noodzakelijkerwijs die van de Europese Unie of het Europees Uitvoerend Agentschap voor Onderzoek (REA). De Europese Unie of de subsidie verlenende instantie kunnen niet verantwoordelijk worden gehouden voor deze opvattingen.

Sociale Innovatie in Bibliotheken

Sociale innovatie in bibliotheken en de rol van burgerparticipatie in de toekomst van bibliotheken worden steeds belangrijker trends. Uit literatuuronderzoek blijkt echter dat innovatie in bibliotheken nog relatief onderbelicht is. Er zijn zelden classificaties van innovaties ontwikkeld die gebaseerd zijn op empirisch onderzoek naar bibliotheekinnovaties of die theoretisch geworteld zijn in de bibliotheekwetenschappelijke literatuur.

In deze beleidsnota vat LibrarIN de belangrijkste punten samen uit een uitgebreide literatuurstudie en biedt beleidsaanbevelingen en strategieën om samenwerking voor innovatie te stimuleren en de uitdagingen van bibliotheken in de 21e eeuw aan te pakken, met een sterke inbedding in het huidige debat over bibliotheekbeleid.

'De literatuurstudie van LibrarIN toont aan dat samenwerking een van de belangrijkste elementen is in innovatiestrategieën voor bibliotheken in de 21e eeuw' (LibrarIN, 2023).¹

Hiaten in bibliotheekbeleid met betrekking tot co-creatie

Het LibrarIN-project heeft een aantal belangrijke tekortkomingen vastgesteld in bestaande strategische plannen, beleidskaders en richtlijnen die zijn gericht op het verbeteren van bibliotheekdiensten. De voornaamste bevindingen zijn:

- 1 Samenwerking en co-creatie van dienstinnovatie tussen bibliotheekstakeholders wordt niet volledig overwogen of ontwikkeld.**
- 2 Er is weinig of geen specificatie van het type samenwerking, of de bibliotheek samenwerkt met een organisatie of individuele gebruikers betreft.**
- 3 Bestaande strategieën lijken voorbij te gaan aan de verscheidenheid aan diensten die bibliotheken tegenwoordig aanbieden en kunnen worden gecreëerd.**

Beleidsimplicaties en aanbevelingen

Als aanvulling op het huidige beleids- en strategiedebat biedt LibrarIN een reeks bruikbare aanbevelingen om samenwerking en co-creatie in bibliotheken te bevorderen.

1 Co-creatie van bibliotheekdiensten

Bibliotheken moeten diensten ontwikkelen op basis van de behoeften van de gemeenschap, waarbij gebruikers en strategische partners worden betrokken in het proces. Aanbevolen dienstgebieden omvatten lezen en educatie, onderzoek, gemeenschap en culturele diensten, gezondheid, creativiteit en ondernemerschap.

2 Thematische samenwerkingsgebieden

- **Digitale Transformatie:** Bepaal digitale tools voor samenwerking, verbeter de digitale vaardigheden van personeel en bevorder slimme bibliotheken.
- **Bibliotheken als Samenwerkingsruimtes:** Voorzie bibliotheken van middelen als knooppunten voor sociaal ondernemerschap en innovatie, ter ondersteuning van startups en partnerschappen.
- **Innovatie en Living Labs:** Gebruik living labs voor co-innovatie, waarbij stakeholders en gebruikers worden betrokken bij de ontwikkeling van bibliotheekdiensten.

3 Overkoepelende beleidsgebieden

- **Strategische Samenwerkingskaders:** Coördineer activiteiten, beheer veranderingen en monitor de impact.
- **Stakeholderparticipatie:** Maak co-creatie een integraal onderdeel van digitale diensten en betrek kwetsbare groepen.
- **Organisatorische Ondersteuning:** Zorg voor toegang tot co-creatie specialisten en bevorder een culturele verandering.
- **Best Practices en Managementtools:** Creëer een database van succesvolle samenwerkingspraktijken.
- **Monitoring en Evaluatie:** Ontwikkel een raamwerk met belangrijke prestatie-indicatoren om verbeteringen van diensten te sturen.

4 Innovatiebeleidsgebieden

Investeer in onderzoek en ontwikkeling, bevorder nieuwe of verbeterde diensten, verbeter innovatie-ecosystemen, maak onderscheid tussen traditionele en co-gecreëerde diensten en pas best practices toe om innovatie te bevorderen.

¹ Luis Rubalcaba, Paul Windrum, Ernesto Solano, Kirsi Hyytinen, Tiina Tuominen, Sari Vainikainen, and Varun Gupta, "D2.1 Conceptual Framework and Model of Participatory Management and Sustainable Growth v1.0," LibrarIN, 2023.